

SAMEN VERDER BOUWEN

Verkiezingsprogramma

2022-2026

VVD Midden-Drenthe

Inhoudsopgave

---

1. Een gemeente waar het fijn leven is	4
1.1. Waar je goed en betaalbaar kunt wonen	4
1.2. Waar we de buurt groen en leefbaar houden	4
1.3. Waar vervoer van A naar B vlot gaat	5
1.4. Vol slimme en duurzame oplossingen	5
2. Een bloeiende lokale economie	6
2.1. Waar ondernemers de ruimte krijgen	6
2.2. Waar de gemeente bruist en bezoekers van buiten aantrekt	6
2.3. Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden	7
2.4. Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan	7
2.5. Waar iedereen meedoet en integreert.....	8
2.6. Waar we trots zijn op onze boeren	8
3. Waardevol samenleven	9
3.1. Met goede zorg, dichtbij huis	9
3.2. Waar je fijn kunt opgroeien.....	9
3.3. Waar onderwijs een gelijke start biedt	10
3.4. Waar we gezond zijn, sporten en bewegen	10
4. Een veilige gemeente	12
4.1. Waar we veilig zijn en ons veilig voelen.....	12
4.2. Waar criminaliteit wordt aangepakt	12
5. Een gemeente die klaar staat voor haar inwoners	13
5.1. Waar het belang van de inwoners voorop staat	13
5.2. We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen	13
5.3. En we verstandig met ons geld omgaan	13

Beste Midden-Drent,

Midden-Drenthe is een gemeente om van te houden! Er zijn volop kansen. Dag in, dag uitzetten onze lokale politici zich in om deze plek nog mooier te maken. De gemeente wordt bestuurd door gemeenteraadsleden, wethouders en de burgemeester. Op woensdag 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Dan is het aan jou om te bepalen wie er in de gemeenteraad mag plaatsnemen om jouw geluid te laten horen. Alleen kunnen wij het niet!

Het is voor ons belangrijk om de vrijheid te hebben om op thema's af te wijken van de "politiek uit Den Haag". Het is heel handig om te horen bij een grote, landelijke partij met veel kennis achter de hand, maar we moeten niet vergeten dat wij hier niet in de randstad wonen. Wij wonen in een prachtige plattelandsgemeente in het noorden van het land en daar richt de VVD Midden-Drenthe zich dan ook op.

In de afgelopen vier jaar hebben we als VVD laten zien dat er in de gemeente keuzes gemaakt moeten worden. We kunnen met zijn allen wel heel veel willen, maar dat is niet betaalbaar. De VVD Midden-Drenthe neemt haar verantwoordelijkheid en wil graag goed samenwerken met de andere fracties om zo veel mogelijk wensen van gemeentelijke inwoners te realiseren. In dit verkiezingsprogramma kun je per onderwerp lezen welke items de VVD Midden-Drenthe erg belangrijk vindt.

Een gemeente die klaar staat voor de Midden-Drent

De VVD Midden-Drenthe wil een gemeente die werkt voor jou. Met een prettige woonomgeving die veilig is, met veel groen en voorzieningen in de buurt. Een gemeente die regelt dat de straten schoon zijn zonder wateroverlast, dat kinderen veilig naar school kunnen en waar je dichtbij huis op goede zorg kunt rekenen. Wij willen luisteren naar onze inwoners, zodat onze gemeente een fijne plek wordt en blijft waar jij prettig kan wonen, werken en leven.

Goed en betaalbaar wonen

Of je nu alleen woont in het centrum van Beilen, samenwoont met je partner in Westerbork of met kinderen een huis met tuin hebt in Witteveen: iedereen moet hier in de gemeente goed en betaalbaar kunnen wonen. Als VVD Midden-Drenthe willen wij dat er nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden, waarbij we nog beter inspelen op de behoeftes. Zo vinden wij het belangrijk dat

ouderen die gewend zijn aan landelijk wonen, niet alleen maar kleiner kunnen wonen in een appartementencomplex. We willen voor deze ouderen meer woon-opties met een tuintje of tussen het groen.

Een bloeiende lokale economie

De VVD Midden-Drenthe wil dat er in de gemeente meer banen bijkomen. Want een baan is zoveel meer dan een inkomen. Het is het gevoel dat je bijdraagt aan de samenleving en het zorgt voor contact met fijne collega's. Daarom willen wij dat iedereen in Midden-Drenthe mee kan doen. Ondernemers horen alle ruimte te krijgen om aan de slag te kunnen. Juist de lokale bedrijven hebben een moeilijke tijd achter de rug. We willen niet dat zij van het kastje naar de muur worden gestuurd. We willen behulpzaam zijn en denken graag mee over de beste oplossing.

Een veilige buurt en thuis

In Midden-Drenthe willen wij dat je prettig kunt leven. Dit betekent aandacht voor de mooie omgeving en voldoende mogelijkheden om je vrije tijd te besteden, bijvoorbeeld in de vrije natuur. En prettig leven betekent óók een veilig leven. Als VVD maken we verkeerssituaties in onze gemeente weer veilig voor voetganger, fietser en automobilist. We zijn druk bezig met de uitbreiding van het netwerk van wandelknooppunten en inmiddels zijn er al veel fietsroutes verbeterd of aangelegd. Op deze manier kan zowel inwoner als toerist genieten van onze prachtige omgeving en veilig op de plaats van bestemming aankomen.

Slim en duurzaam groen

Als het gaat om energie moet Midden-Drenthe verduurzamen. Huizen gaan van het gas af, zonneparken en windmolens verschijnen in ons landschap. Dat vraagt om verstandige keuzes. De VVD Midden-Drenthe wil dat verduurzaming betaalbaar blijft voor gezinnen en ondernemers. Vervuiling van het landschap willen wij tegengaan en draagvlak onder de inwoners van Midden-Drenthe is erg belangrijk. Zo zorgen ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst en onze gemeente schoon en leefbaar houden.

Verstandige financiële keuzes

Als de gemeente meer uitgeeft dan er binnenkomt ontstaan er op enig moment problemen. Daarom letten we goed op onze gemeentelijke schatkist. We maken de juiste keuzes en houden de lokale lasten laag door de gemeentelijke taken op een zuinige, maar effectieve manier uit te

voeren. Als de gemeente geld overhoudt, zorgen we dat dit terecht komt bij onze inwoners en ondernemers. Zo houden we het leven in Midden-Drenthe voor iedereen betaalbaar.

De VVD Midden-Drenthe is voor jou goed bereikbaar. Mocht je over dit programma iets met ons willen delen of vragen, dan kun je via social media contact met ons opnemen.

Volop voor Midden-Drenthe, ook lokaal de beste keuze!

Arjan van Gelderen

Lijsttrekker Midden-Drenthe

FACEBOOK.COM/VVDMIDDENDRENTHE

@VVDMIDDENDRENTHE

MIDDEN-DRENTHE.VVD.NL

1. Een gemeente waar het fijn leven is

1.1. Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

Wij willen dat de inwoners van Midden-Drenthe op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden, tegen een betaalbare prijs. Wij vinden het belangrijk dat je kunt wonen waar je bent opgegroeid. Het huis moet passen bij de levensfase waarin je je bevindt. Maar de realiteit is soms anders. Er is weinig ruimte voor starters en doorstroom verloopt soms moeizaam. Als VVD Midden-Drenthe willen wij dat er passend woningaanbod is, zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen.

- ▶ Het bouwen van betaalbare huur- en koopwoningen voor starters en jonge gezinnen wordt onze prioriteit. Denk vooral aan de uitbreiding van kleine kernen zodat “jeugd” in het dorp kan blijven wonen. Als VVD willen wij hier zeker voor gaan en dit eventueel ook regelen door bijvoorbeeld een sociaaleconomische binding te verplichten. Daarnaast willen wij dat de gemeente haar kavels eerst onder de aandacht brengt in haar eigen omgeving.
- ▶ Door te bouwen pakken we doorstroming aan bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen.
- ▶ De gemeente faciliteert creatieve, nieuwe woonvormen zoals tiny houses en kangoeroewoningen.
- ▶ Voor ouderen moeten er meer mogelijkheden zijn om in het groen te wonen, met het genot van een eigen tuin.
- ▶ Om meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor kortere en soepele procedures voor nieuwbouw. We zien mogelijkheden in het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Zo zorgen we voor een prettige en leefbare gemeente. Ook doen we alles wat mogelijk is om speculatie tegen te gaan.
- ▶ We willen dat alle inwoners makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te vergroten of aan te passen.

Regels uit bestemmingsplannen zijn digitaal en actueel beschikbaar. We zijn tegen een welstandscommissie.

- ▶ We zijn erg terughoudend met het verhogen van de belasting op de eigen woning (OZB).
- ▶ We vinden het erg belangrijk dat we projecten aanpakken in samenwerking met de inwoners. We moeten oog hebben voor dorpsvisies. Er liggen al prachtige initiatieven vanuit onder andere Smilde en Hooghalen.
- ▶ Wanneer er in Midden-Drenthe personeelstekorten zijn bij vitale beroepen, geven we hen voorrang bij de toewijzing van een sociale huurwoning.
- ▶ We willen dat arbeidsmigranten passende huisvesting hebben.
- ▶ Woonruimte is schaars en daarom willen we een goede verdeling hiervan, waarbij wij onze eigen inwoners nadrukkelijk een kans willen bieden.

1.2. Waar we de buurt groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een buurt waar we ons thuis voelen. Een buurt die groen, schoon en veilig is. Waar burens met elkaar een bijdrage leveren aan het onderhoud van de straat, maar ook het schoonhouden van de eigen tuin en straat. We stimuleren elkaar om de buurt schoon te houden. Als dat goed gebeurt, wordt de afvalstoffenheffing lager.

- ▶ Natuur is belangrijk en verdient bescherming. Maar we realiseren ons dat ruimte schaars is. Daarom blijven we kritisch kijken wat haalbaar en realistisch natuurbeleid is.
- ▶ Overlast in de buurt pakken we gezamenlijk aan.
- ▶ Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. Initiatieven van bewoners en organisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen en te onderhouden worden van harte aangemoedigd. Denk hierbij aan de dorpsvisies. Bij aanbesteding van groentaken willen we deze zo veel mogelijk onder de aandacht brengen van lokale aanbieders.
- ▶ We streven naar hergebruik en recycling van het afval en we zetten ons in voor een systeem waar afval achteraf wordt gescheiden. Dit betekent dat we het huidige beleid willen doorzetten.
- ▶ De gemeente zoekt de samenwerking op met waterschappen om wateroverlast te helpen verminderen en maatregelen te nemen om gevolgen van hitte en droogte op te vangen. Zowel bij bouwplannen, als weg- en natuuronderhoud wordt rekening gehouden met bodem en waterbeheer, beter vasthouden van water en tegengaan van verspilling en stimuleren van het hergebruik van water.
- ▶ Bij het aanleggen van een nieuw rioolstelsel scheidt de gemeente, indien mogelijk, regenwater van huishoudelijk afvalwater. Zo stimuleren we

hergebruik van water en gebruiken we minder. Ook het afkoppelen van regenwaterafvoer wordt gestimuleerd.

1.3. Waar vervoer van A naar B vlot gaat

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. We gaan naar werk, bij vrienden en familie op bezoek of wandelen een rondje in onze buurt om de hond uit te laten. Hoe we ons ook verplaatsen, het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen en dat de doorstroming goed is. Het is uiteraard bovenal belangrijk dat verkeerssituaties veilig zijn voor voetganger, fiets, auto en openbaar vervoer.

- ▶ Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. We richten onze straten en buurten veilig in met bijzondere aandacht voor de nabijheid van scholen en sportclubs. Dat doen we in samenwerking met ouders, buurtbewoners en verdere betrokkenen.
- ▶ We werken aan een goede doorstroming van het verkeer, voor fiets, auto en openbaar vervoer. Tevens hebben we in onze gemeente oog voor vracht- en landbouwverkeer.
- ▶ Of het nu met een 'gewone' fiets, een elektrische fiets of een ander nieuw vervoersmiddel is: onze inwoners kunnen zich prettig en veilig door de gemeente bewegen. Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan. Bij openbaar vervoer knooppunten plaatsen we voldoende stallingen. We willen watertappunten plaatsen langs veelgebruikte fietsroutes.
- ▶ We zetten in op het gebruik van buurtbussen en lokale belbussen.
- ▶ Het openbaar vervoer en voorzieningen zoals de trein, buurtbus, belbus en regiotaxi zijn goed toegankelijk, zodat mensen met een beperking ook kunnen instappen.
- ▶ Openbaar parkeren in Midden-Drenthe blijft gratis. Overal.
- ▶ We helpen winkeliers door duidelijke afspraken te maken over parkeerbeleid. Denk bijvoorbeeld aan laden en lossen.
- ▶ De gemeente communiceert tijdig en duidelijk naar inwoners over onderhoud aan wegen en wegafsluitingen. We willen een actueel Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan. Het uitgangspunt is dat we

onderhoud zoveel mogelijk in één keer proberen te doen, om overlast te beperken. Daarbij maken we duidelijk wat de alternatieve route is. Zo voorkomen we 'zoekverkeer'.

1.4. Vol slimme en duurzame oplossingen

Duurzaamheid biedt kansen voor economische groei en voor een fijne en leefbare gemeente. Wij willen het verduurzamen in samenwerking met de inwoners doen, zodat we draagvlak creëren. Natuurlijk moet het op een betaalbare manier voor gewone gezinnen en ondernemers. We zijn en blijven in gesprek met netwerkbeheerders over de tijdige aanpassing van de capaciteit van het stroomnet.

- ▶ De energietransitie en verduurzaming bieden kansen voor het stimuleren van innovatie en werkgelegenheid. De VVD wil nieuwe sectoren steunen en wil 'lokaal' aanbesteden.
- ▶ Wij dragen ons steentje bij om toe te werken naar een energieneutraal Midden-Drenthe in 2050. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit bereiken. Daarbij faciliteren we inwoners en ondernemers bij het milieubewust ondernemen en zien we een rol voor de lokale opwekking van duurzame energie.
- ▶ We maken per buurt een plan voor de verduurzaming van woningen en bouwprojecten. Samen met bewoners kijken we naar de beste oplossing.
- ▶ We zetten in op 'zon op dak'.
- ▶ We maken het zo eenvoudig mogelijk om zonnecellen en laadpalen aan te vragen, door procedures simpeler te maken.

2. Een bloeiende lokale economie

2.1. Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, zoals de slijter, bakker en de bloemist, dan straalt dat ook uit naar de gemeente. We moeten goede voorwaarden creëren voor ondernemers en ondersteuning bieden daar waar nodig. Zo onderzoeken we de mogelijkheden om het industrieterrein de Ossenbroeken uit te breiden. Naast het MKB zijn ook de grote bedrijven, zoals Campina (de “Domo”) en het Jumbo distributiecentrum, en de gehele toeristische sector in de gemeente van groot (sociaal) economische belang.

De coronacrisis heeft ook in onze gemeente vele bedrijven en ondernemers hard geraakt. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug en daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve technieken voor de toekomst.

- ▶ Door ondernemers de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen.
- ▶ Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. Zelf kunnen zij het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat, ook op zondag.
- ▶ De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers binnen de mogelijkheden van de wet.
- ▶ We richten ook één loket in voor organisatoren en verenigingen die evenementen organiseren, zoals Koningsdag of een braderie. Er is sprake van een uitnodigend evenementenbeleid, waarbij het loket actief en oplossingsgericht meedenkt en waar je terecht kunt als er iets misgaat. In het geval een organisatie meerdere malen hetzelfde evenement organiseert, willen we een vereenvoudigde aanvraag toepassen.
- ▶ Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk.

Voor een klein terras schaffen we de vergunning af. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk en kunnen dit prima afstemmen met hun directe omgeving.

- ▶ Waar het kan, verlengen we vergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels of een meldingsplicht.
- ▶ We stimuleren en faciliteren ondernemers die hun bedrijf geheel zonder subsidies runnen.

2.2. Waar de gemeente bruist en bezoekers van buiten aantrekt

Elk jaar komen er veel bezoekers, waarvan een groot deel met de fiets, naar de gemeente Midden-Drenthe. In Beilen zijn alle winkels te vinden, in Westerbork is het heerlijk zitten op één van de terrassen en Smilde leent zich perfect voor een fietstochtje langs de bloemenvelden. Ook in het buitengebied is het prachtig fietsen en er is nog een sportieve uitdaging te vinden door een beklimming van de ‘Col du VAM’. Kamp Westerbork is een historische plek en als cultuurliefhebber kun je terecht in Orvelte, het museumdorp. Wij zijn trots op de ondernemers en de recreatieve sector die het mede mogelijk maken dat de gemeente Midden-Drenthe zo de moeite waard is om te bezoeken!

- ▶ We stimuleren winkelen in onze eigen winkelgebieden, zowel fysiek als digitaal. Aantrekkelijke, veilige en bruisende gebieden zorgen voor een levendige winkelstraat vol met lokale ondernemers. Daar kan geen grote webshop tegenop.
- ▶ Ondernemen werkt het beste in een veilige en aantrekkelijke omgeving. Dat is fijn voor onze inwoners en trekt bezoekers aan van buitenaf. Aangezien de samenwerking van ondernemers in een winkelgebied hieraan bijdraagt, bevorderen wij bedrijfsinvesteringszones.
- ▶ We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Ook verruimen we vestigingsmogelijkheden, door het opstellen van ruime bestemmingsplannen. Zo maken we de stad prettig en leefbaar.
- ▶ De strikte scheiding tussen horeca en detailhandel is niet meer van deze

tijd. Wij willen dat horecabedrijven hun producten kunnen verkopen aan hun gasten en dat ook winkeliers hun klanten als gast kunnen ontvangen.

- ▶ Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie. Recreatieve ondernemers mogen uitbreiden zolang zij rekening houden met de natuur, tenzij er te weinig ruimte voor vrije recreatie overblijft.
- ▶ We faciliteren diverse typen campings (boeren-, natuur- etc.), zodat ze maximaal kunnen ondernemen.
- ▶ We zetten in op Vitale Vakantieparken. Samen met inwoners, bewoners en verenigingen willen we een verdere kwaliteitsslag maken.
- ▶ De toeristenbelasting gaat omlaag of blijft op hetzelfde niveau. Met de inkomsten verbeteren we de kwaliteit van recreatie en toerisme, zo zorgen we ervoor dat het geld terug stroomt in de sector.

2.3. Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

In Midden-Drenthe zorgen we voor een rijk aanbod van culturele voorzieningen en evenementen. We zijn er trots op dat we hiermee veel bezoekers aantrekken. Daarin spelen horeca, musea, zang/muziekvereniging, bibliotheken en buurthuizen een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken dragen we bij aan persoonlijke ontwikkeling en vermaak voor jong en oud. Of het nu gaat om een muziekfestival, een culinair event of een expositie, in Midden-Drenthe is ruimte voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is.

- ▶ In onze gemeente worden leuke evenementen georganiseerd en zijn er culturele voorzieningen voor alle leeftijden. Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten ons erfgoed, zowel bij onze bezoekers als onze inwoners. Dat draagt bij aan onze Nederlandse identiteit.
- ▶ We willen niet bezuinigen op cultuur.
- ▶ Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten, bijdragen aan een maatschappelijk doel en inzichtelijk maken hoe geld besteed wordt.

- ▶ Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Daarbij horen ook cultuurhistorische evenementen.
- ▶ Ook minder 'bekende' clubs en verenigingen verdienen onze aandacht, denk aan de muziek-, zangvereniging of de video-club.

2.4. Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

Werk is van groot belang voor de mens als individu, maar ook voor de samenleving in het geheel. Het is niet alleen een manier om geld te verdienen, maar het is meer. Werk zorgt voor sociaal contact met collega's en klanten. Het verrichten van werk draagt ook bij aan het gevoel van zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt tevens zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving. Werk moet lonen.

- ▶ Iedereen heeft zijn eigen kwaliteiten en we willen dat iedereen zo goed mogelijk tot zijn recht komt in het werk. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en mogelijkheden, en hoe die aansluiten op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschermt werk en leerwerkplekken. We onderhouden goede banden met STARK.
- ▶ Het onderwijs en bedrijfsleven of werkvoorziening werken nauw samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met zijn opleiding. Hierbij willen we passende begeleiding en maatwerk.
- ▶ Het verliezen van je baan is natuurlijk ingrijpend, maar wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. We vinden het belangrijk dat mensen blijven meedoen in de samenleving en daarom verwachten we wel een tegenprestatie.
- ▶ Als je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen ook daadwerkelijk op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we af.
- ▶ Als je bijstand ontvangt maar de sollicitatieplicht niet of onvoldoende naleeft of geen tegenprestatie verricht, dan verlies je het recht op uitkering. Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn, willen we kunnen verplichten als tegenprestatie op onderdelen te werken aan inburgering en integratie.
- ▶ Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen met een schuldhulpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan.

- ▶ We willen kijken naar wat er wel kan en niet enkel naar wat er niet kan. We denken in kansen en mogelijkheden.

2.5. Waar iedereen meedoet en integreert

We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers enkel hun eigen verantwoordelijkheid is. Maar je bent niet direct zelfredzaam in een land dat in elk opzicht anders is dan waar je vandaan komt, dus daarbij moeten wij assisteren. Van nieuwkomers verwachten we dat ze in ruil voor de geboden gastvrijheid bijdragen aan onze samenleving. Door de Nederlandse taal te leren en je te verdiepen in onze normen en waarden, kun je sneller aan het werk.

- ▶ We sluiten niemand uit. Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en geïntegreerd zijn in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt. We zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen.
- ▶ De Nederlandse taal spreken is cruciaal voor het vinden van een baan. We zorgen voor betaalbare cursussen om als nieuwkomer de taal te leren en gaan laaggeletterdheid tegen.
- ▶ We stimuleren dat jonge kinderen van ouders die inburgeren naar een peuterspeelzaal gaan om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ouders bij taalonderwijs voor jonge kinderen.
- ▶ Bij de inburgering besteden we meer aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTI-rechten, antisemitisme en de vrijheid van godsdienst.
- ▶ Voor haatpredikers is er in Midden-Drenthe geen plaats. De gemeente neemt een proactieve rol in het voorkomen dat haatpredikers kunnen haat zaaien en oproepen om onze waarden en vrijheden te negeren.
- ▶ We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen.

2.6. Waar we trots zijn op onze boeren

We hebben veel waardering voor onze boeren in de veeteelt, landbouw en tuinbouw. Dankzij hun harde werk hoeven wij ons geen seconde zorgen te maken om onze voedselvoorziening. Als boeren blijven ondernemen en innoveren, leveren ze een waardevolle bijdrage aan onze economie, met minder nadelen voor natuur en milieu.

- ▶ Om een florierende agrarische sector te behouden, is het belangrijk dat boeren niet onnodig gehinderd worden. Daarom geven wij hen de ruimte hun grond voor meerdere doeleinden te gebruiken, zoals voor toerisme,

agrarisches natuurbeheer, recreatie of andere bedrijvigheid.

- ▶ Onze natuur draagt bij aan ons welzijn. Daarom blijven we ons inspannen voor behoud van de natuur en een realistisch natuurbeleid. Dat is ook van belang voor onze economie.
- ▶ Wij stimuleren een duurzame veehouderij. Aanvullend gemeentelijke regelgeving voor het gebruik van duurzame energiebronnen, zoals aardwarmte, windenergie schrappen we. Draagvlak en een goede balans tussen de belangen van de omgeving en de ondernemer zijn hierbij van groot belang.
- ▶ Als gemeente gaan we als het gaat om het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen geen regelgeving stapelen op datgene wat door de landelijke overheid is geregeld en bepaald.
- ▶ We vechten actief tegen het oprukkende Jacobskruiskruid. De plant is giftig voor mens en diverse diersoorten. Daarom moet er een actief beleid komen hoe we het Jacobskruiskruid kunnen bestrijden en toezicht op de naleving hiervan.
- ▶ We staan open voor initiatieven van agrarische ondernemers om seizoenarbeiders te huisvesten.

3. Waardevol samenleven

3.1. Met goede zorg, dichtbij huis

Wanneer je met zorg te maken krijgt wil je goede en liefdevolle zorg waarin jij centraal staat. Met hulp die zo dichtbij huis mogelijk wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt aan ons dagelijks leven. Zodat je in je eigen buurt goed oud kunt worden. Een buurt waar je buren gemakkelijk kunt ontmoeten voor een gezellig praatje en het begrip 'noaberschap' betekenis heeft.

- ▶ Veel inwoners willen het liefst zo lang mogelijk in dezelfde buurt blijven wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je goed oud kunt worden en woonvormen waar ouderen bij elkaar kunnen wonen. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen. We willen ook woningen bouwen 'op maat'.
- ▶ Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen. Daarom denken we graag met woningbouwcorporaties mee om bestaande woningen aan te passen en te investeren in de bouw van nieuwe woningen voor ouderen en mensen met een beperking.
- ▶ Zorg moet voor iedereen betaalbaar blijven. We kijken kritisch of de hulp die we geven passend is voor de zorgvraag.
- ▶ Wanneer zorg nodig is, dan moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoe lang dit mag duren. We willen duidelijke afspraken met zorgorganisaties en regelen dit in inkoopcontracten. Vervolgens houden we de zorgaanbieders hieraan.
- ▶ We vragen inwoners om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen. Dat is goed mogelijk met een integraal persoonsgebonden budget (i-pgb).
- ▶ We ontzorgen onze mantelzorgers. Er is een centrale plek waar

mantelzorgers terecht kunnen met vragen en informatie, bijvoorbeeld een WMO-loket.

- ▶ Welzijnsorganisaties onderhouden contact met mantelzorgers. Daarbij zetten we vrijwilligers in.
- ▶ Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig hulp te krijgen. Huisartsenpraktijken, buurthuizen en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol. Zo zorgen we voor goede basisondersteuning in het dagelijks leven.
- ▶ Iedereen die zwaardere hulp nodig heeft, helpen wij daarmee. Hiervoor kunnen mensen terecht bij praktijkondersteuners bij de huisarts, huisartsen en sociale wijkteams.
- ▶ Voormalig dak- en thuislozen en mensen met psychische problematiek willen we stimuleren hun eigen plek te vinden in de samenleving. We werken hierbij nauw samen met de GGZ en andere betrokken partijen.

3.2. Waar je fijn kunt opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gelukkig opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door een gemeente te bieden waar kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien, hun talenten ontwikkelen en hun passies ontdekken. Daar zijn we trots op en dat willen we graag behouden. Wanneer jongeren hulp nodig hebben, bieden wij dit aan. We willen niet snel 'labelen'. Iedereen is uniek en daarbij heb je niet altijd hulp nodig. Helaas verloopt nog niet alles in de jeugdzorg even goed. Er zijn wachtlijsten voor hulp en dat moet zo snel mogelijk worden opgelost.

- ▶ Van ouders verwachten wij dat ze verantwoordelijkheid nemen voor het gezond opgroeien van hun kinderen. De gemeente biedt instrumenten en eventueel hulp indien dit nodig blijkt. We willen passende zorg bieden.
- ▶ Het voorkomen van hulp, preventie, is erg belangrijk. Zo voorkomen we dat we zwaardere hulp moeten inzetten. Problemen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen en sportclubs hebben hierin een belangrijke rol. Met hen werken we samen om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt.
- ▶ We zetten ons maximaal in om de wachtlijsten in de jeugdzorg aan te pakken. Als kinderen extra hulp nodig hebben moet dat snel mogelijk zijn. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg.
- ▶ Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden.
- ▶ Bij het aanbieden van hulp aan een kind kijken we ook naar de gezinssituatie

en de omgeving, zodat het kind zo goed en efficiënt mogelijk geholpen kan worden.

- ▶ We zorgen voor de aanwezigheid van praktijk ondersteuning bij de huisarts (een "POH'er"). Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en inventariseren behoeften van ouders en kinderen.
- ▶ Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid nog eens extra onderstreept. Door met scholen en sportverenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen
- ▶ Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van kindermishandeling, moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp direct beschikbaar zijn.

3.3. Waar onderwijs een gelijke start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Ze kunnen er hun talenten ontwikkelen. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe je respectvol met elkaar omgaat. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen: de hele samenleving heeft er belang bij.

- ▶ Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn. Schoolbesturen zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de gemeente is gesprekspartner. De gemeente ondersteunt bij het voorkomen van thuiszitters in het onderwijs.
- ▶ We vinden het belangrijk dat je zo vrij mogelijk kunt kiezen naar welke school je kind gaat.
- ▶ Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal-)achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijven.
- ▶ School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van problemen en hebben oog voor kinderen die hoogbegaafd zijn. We blijven hierover in gesprek met

schoolbesturen.

- ▶ School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, op het gebied van muziek, sport en cultuur. School- en sportgebouwen kunnen voor verschillende doelgroepen worden gebruikt.
- ▶ Het is belangrijk dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld kiss and ride parkeerplekken.
- ▶ Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. Onze gemeente stuurt aan om het maken van 'anti-pest-beleid'.

3.4. Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Sporten draagt bij aan een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu onze samenleving steeds ouder wordt, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en maatschappelijke instellingen zodat iedere inwoner van jong tot oud een leven lang kan sporten.

- ▶ We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten.
- ▶ We kijken verder dan alleen de "basissporten". Er zijn meer sportclubs die onze aandacht verdienen, zoals motorcross, dansen en judo.
- ▶ Sporten is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch dat sport ook toegankelijk moet zijn voor onze inwoners met een beperking of met wie het even minder goed gaat. Daarom willen we dat sportclubs, het onderwijs en zorginstellingen nauw met elkaar samenwerken zodat zij problemen op tijd signaleren.
- ▶ Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken.
- ▶ Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Beweegcoaches kunnen hierbij helpen en die houden we daarom in stand.
- ▶ Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we voor wandelroutes

met voldoende rustmogelijkheden.

- ▶ Sporten kan een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen.
- ▶ Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen veel van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten, denk hierbij aan lezingen, toneel en bijvoorbeeld jongerenprojecten..
- ▶ Sportevenementen zijn een manier om mensen te verbinden en in beweging te krijgen en te houden. Daarom gaan we actief in gesprek met organisaties van evenementen om dit voor elkaar te krijgen. Dat straalt ook af op de hele gemeente Midden-Drenthe.

4. Een veilige gemeente

4.1. Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Midden-Drenthe veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Dat het hier niet alleen veilig is, maar een ieder zich ook veilig voelt. Maar veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen. Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt. Daarbij maakt het niet uit vanuit welke gemeente de diensten komen. Ook overige hulpdiensten zijn goed bereikbaar en benaderbaar.

- ▶ In onze dorpen en buitengebieden moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Daarom pakken we discriminatie en geweld keihard aan en zorgen we ervoor dat het doen van aangifte zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt.
- ▶ Een app is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het politiebureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langs komt.
- ▶ De politie en buitengewone opsporingsambtenaren (boa's) zijn zichtbaar op straat. Extra boa's vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden kleine criminaliteit. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die het veroorzaken.
- ▶ Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wijkagenten die de buurt goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. De gemeente stimuleert de oprichting van buurtpreventieverenigingen en WhatsApp-groepen. Inwoners en wijkagenten werken daarbij samen.
- ▶ We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen en anders pakken we dit hard aan.
- ▶ Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals Keurmerk

Veilig Wonen en Keurmerk Veilig Ondernemen helpen inwoners en ondernemers bij hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken.

- ▶ Overlast is een grote ergernis. De politie grijpt altijd in als mensen de regels overtreden of overlast veroorzaken. Raddraaiers en hangjongeren worden opgespoord en aangepakt en overlastgevers zetten we sneller uit huis. Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.

4.2. Waar criminaliteit wordt aangepakt

Je wordt niet als crimineel geboren, dus het is zaak dat ongewenst gedrag tijdig gesignaleerd wordt. Het is belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen preventie en repressie. De kracht van onszelf, ondersteund door een gemeente die zorg draagt voor veiligheid, vormt het fundament van onze samenleving.

- ▶ Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen. Door jongeren te leren meedoen in de samenleving voorkomen we erger.
- ▶ De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt worden voor het faciliteren van criminele activiteiten.
- ▶ Door zichtbare wijkagenten die surveilleren gaan we verloedering en overlast op straat en in buurten tegen. Overlastgevers worden op de huid gezeten.
- ▶ Onze boa's werken samen met sportclubs en scholen. Ze verdienen de juiste middelen om voor onze veiligheid te zorgen. Indien nodig gebruiken zij stroomstootwapens, wapenstok en/of pepperspray.
- ▶ We werken samen met andere gemeenten om maximaal gebruik te maken van de boa-inzet.
- ▶ Als er boetes door onze boa's worden uitgeschreven vloeien die terug in de gemeentekas. Dit geld kunnen we dan weer inzetten om onder andere de veiligheid te verbeteren.

Steeds vaker zijn onze inwoners slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsApp fraude of phishing. Daarom investeren we in goede voorlichting voor inwoners, jong en oud, zodat inwoners weten waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.

5. Een gemeente die klaar staat voor haar inwoners

5.1. Waar het belang van de inwoners voorop staat

Het belang van de inwoners staat bij de gemeentelijke diensten altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

- ▶ Brieven en formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk.
- ▶ We vinden het normaal dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je belt met een vraag en er alles aan doet om je goed te helpen.
- ▶ De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en wanneer het hen uitkomt. We starten met het thuisbezorgen van producten, zoals bijvoorbeeld paspoorten.
- ▶ Het gemeentehuis is fysiek bereikbaar en kent openingstijden buiten kantoortijden voor zaken die je niet digitaal kunt regelen. Bij vragen is het altijd mogelijk om een mens te spreken in plaats van een computer.
- ▶ De gemeente zorgt ervoor dat ICT up to date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen. Hierbij werkt ze samen met andere organisaties om als grotere “eenheid” te kunnen reageren op digitale criminaliteit.
- ▶ Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over ontwikkelingen die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies.
- ▶ De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit zoals identiteitsfraude tegen te gaan of te bestraffen.
- ▶ De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met collega’s in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, meer regionale werkgelegenheid of extra woningbouw.

5.2. We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

Midden-Drenthe maken we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat of buurt. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve

initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. Bij belangrijke besluiten willen we onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium betrekken.

- ▶ Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee bij een verenigingen-, ondernemers- of duurzaamheidsloket.
- ▶ We ondersteunen maatschappelijke initiatieven die inwoners betrekken. Zo kunnen groepen inwoners gemeentelijke taken overnemen als zij daarvoor een goed plan hebben.
- ▶ Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt betrokken. Daarbij creëert de gemeente vooraf duidelijke verwachtingen. Zo werken we aan draagvlak en beter beleid.
- ▶ Participatie betekent dat iedereen mee kan doen en denken, niet alleen de mensen die altijd op de voorgrond treden. De gemeente heeft ook oog voor de ‘stille meerderheid’ die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.

5.3. En we verstandig met ons geld omgaan

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn en blijven. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belasting houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Het is belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld.

- ▶ De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar, via bijvoorbeeld visuele communicatie, zoals Infographic. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en welk effect is bereikt.
- ▶ We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt.
- ▶ De woonlasten (zoals de OZB) verhogen we niet, behoudens de jaarlijkse inflatiecorrectie.
- ▶ De gemeentelijke leges zijn niet hoger dan de kostprijs. ‘De gebruiker betaalt’ is het uitgangspunt. We streven er naar om de kosten zo laag mogelijk te houden. Het is niet acceptabel als allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.
- ▶ We vergelijken onze gemeentelijke leges met die van andere gemeenten en onderzoeken hoe het nog effectiever en efficiënter kan.